

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مشور اخلاق پژوهش

بیاری از خداوند سبحان و اعتماد به این که عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظریه اهمیت

جایگاه دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، مادر انجمن و اعضاء هیات علمی و اعضای دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام

فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تخطی نکنیم:

۱- اصل برائت: التزام به برائت جویی از هر گونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به مثابه های غیر علمی می آلائند.

۲- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هر گونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.

۳- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به بهکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.

۴- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب نقد و خودداری از هر گونه حرمت شکنی.

۵- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهیدگان (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.

۶- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کلیه افراد و نهاد های مرتبط با تحقیق.

۷- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هر گونه پنهان سازی حقیقت.

۸- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه بهکاران پژوهش.

۹- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکز

دانشگاه هنر و معماری

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش : ارتباط تصویری

عنوان:

بررسی طرح و نقش زیورآلات ایران پیش از اسلام با تاکید بر دستبند و

بازوبند

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر امیر اشرف آریانپور

استاد مشاور:

جناب آقای وحید شیخیان

پژوهشگر:

وجیهه السادات موسوی

زمستان ۱۳۹۱

هنگونه که نیلوفر در مرداب می دهد در آب می روید بر آب می آید

ولی به گل ولای آبدان آلوده نمی شود، من نیز تاکنون در جهان

برخواسته ام، از آن گذشته ام، و به آن آلوده نگشته ام.

تقدیم به مهربان فرشتگانی که:

لحظات ناب باور بودن، لذت و غرور دانستن، جسارت خواستن، عظمت رسیدن و تمام تجربه های یکتا و زیبای زندگیم، مدیون

حضور سبز آنهاست تقدیم به خانواده عزیزم و هر آنکس را که مرا یاری نمود.

بمشکراز

جناب استاد دکتر آریانپور و جناب استادی شیخان و مکلفهای بی شائبه جناب استاد ریاضی و جناب استاد نشان که در

این رساله بنده را همراهی فرمودند.

تعهدنامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب **وجیهه السادات موسوی** دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجوی

89064359200 در رشته **ارتباط تصویری** که در تاریخ **۹۱/۱۱/۱۴**

از پایان نامه خود تحت عنوان: **بررسی طرح و نقش زیورآلات ایران پیش از اسلام با تاکید بر**

دستبند و بازوبند

دفاع نمودم.

بدینوسیله متعهد می شوم:

- ۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.
- ۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی هم سطح، پایین تر یا بالاتر در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- ۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
- ۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدارک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: **وجیهه السادات موسوی**

تاریخ و امضا

در تاریخ: ۹۱/۱۱/۱۴

دانشجوی کارشناسی ارشد **وجیهه السادات موسوی** از پایان نامه خود دفاع نموده و

با نمره به حروف و با درجه مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

موضوع

بررسی طرح و نقش زیورآلات ایران پیش از اسلام با

تاکید بر دستبند و بازوبند

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول کلیات پژوهش

- ۱-۱- بیان مساله تحقیق ۲
- ۱-۲- اهمیت موضوع تحقیق و دلایل انتخاب آن ۳
- ۱-۳- هدفهای تحقیق ۴
- ۱-۴- سوالات یا فرضیه های تحقیق ۴
- ۱-۵- روش تحقیق ۴
- ۱-۶- چهارچوب نظری تحقیق ۴
- ۱-۷- پیشینه پژوهش ۵
- ۱-۸- واژه‌های کلید ۵

فصل دوم ایران پیش از اسلام

- پیشگفتار ۷
- ۱-۲- شکل گیری تمدن آریایی ۱۱
- ۱-۲-۲-۱- افق های دور ۱۸
- ۱-۲-۲-۲- زیورهای منتسب به دوران اشکانی ۲۶
- ۱-۲-۲-۳- درباره زیورهای منتسب به دوره ساسانی ۳۸
- ۱-۲-۲-۴- زیورآلات لرستان ۴۸
- ۱-۲-۲-۵- هنر پارسی هخامنشی ۵۶

فصل سوم صنعت جواهر سازی

- پیشگفتار ۸۴

- ۳-۱- اهمیت و جایگاه فلز کاری و سیر تحول آن در ایران ۸۶
- ۳-۲- انواع زیورات ۸۹
- ۳-۲-۱ مس ۹۰
- ۳-۲-۲ قلع ۹۳
- ۳-۲-۳ مفرغ (برنز) ۹۴
- ۳-۲-۴ برنج ۹۵
- ۳-۲-۵ طلا ۹۶
- ۳-۲-۶ نقره ۹۸

فصل چهارم بررسی فرم و نقش در زیورات

- ۴-۱- مبدا و مفهوم نقوش سمبولیک در تخت جمشید ۱۰۰
- ۴-۲- معانی نمادین شیر در هنر ایران ۱۱۴
- ۴-۳- نشانه شناسی شهر سوخته ۱۲۱
- ۴-۴- سیلک، نمادها و نشانه‌ها نقوش جانوری و گیاهی ۱۳۱
- ۴-۵- هیولاشناسی ۱۳۸
- ۴-۶- بررسی فرم و نقش حلقه سیمین قدرت اونتاش گال ۱۴۸

فصل پنجم کشفیات و معرفی گنجینه های جواهرات ایران پیش از اسلام

- ۵-۱- نگاهی به شهرستان تالش ۱۵۴
- ۵-۲- آثار زینتی تپه حسنلو در آذربایجان ۱۶۳
- ۵-۳- رامهرمز ۱۷۱
- ۵-۴- سیلک ۱۷۹
- ۵-۵- کردستان ۱۸۲
- ۵-۶- غار کلمادره ششمین گنجینه بزرگ جهان در موزه های خارجی ۱۹۸

۱-۶-۵ غار کلمادره ۱۹۸

۷-۵- مارلیک ۲۰۶

فصل ششم معرفی و بررسی حلقه و بازوبند و تزئینات آنها در ادوار مختلف

نتیجه گیری ۲۵۴

منابع ۲۵۷

کار عملی ۲۵۹

فهرست تصاویر

عنوان	صفحه
تصویر ۱-۲ : دستبندهای ورزشی طرفدار تیمهای محبوب اشخاص (معاصر).....	۷
تصویر ۲-۲ : استفاده از سنگهای قیمتی در ساخت زیورآلات	۸
تصویر ۳-۲ : نقش حلقه در ادوار گذشته در حکاکیهای درون غارها.....	۹
تصویر ۴-۲ : نقش برجسته باستانی از سهر شوش یک زن عیلامی در حال ریسندگی ۷۰۰ سال پیش از میلاد مسیح	۹
تصویر ۵-۲ : گردنبندهای مربوط به پیش از اسلام	۱۰
تصویر ۶-۲ : دستبند برنزی، مارلیک، موزه رزکرس مصر، سان خوزه، کالیفرنیا.....	۱۰
تصویر ۷-۲ : نقش دستبند در دست شخصیتهای حجاریهای تخت جمشید.....	۱۲
تصویر ۸-۲ : حلقه در دست نماد اهورامزدا در کتیبه بیستون - دوره هخامنشی.....	۱۲
تصویر ۹-۲ : گوشواره های دوگانه مکشوفه از گرگان منتسب به دوره اشکانی موجود در موزه ایران.....	۲۸
تصویر ۱۰-۲ : گوشواره.....	۲۹
تصویر ۱۱-۲ : گوشواره طلا از نیپور در بین النهرین با دو آویز به شکل هویج منتسب به دوره اشکانی موجود در دانشگاه فیلادلفیا.....	۳۱
تصویر ۱۲-۲ : دستبند نواری با دو سر حلقه مکشوفه از سلوکیه و منتسب به دوره اشکانی	۳۲
تصویر ۱۳-۲ : دستبند از دورا محل نگهداری دانشگاه یال.....	۳۳
تصویر ۱۴-۲ : دستبند از دورا قطر ۷/۵ سانتیمتر	۳۳
تصویر ۱۵-۲ : گردنبد از دورا .محل نگهداری دانشگاه بیل درازا ۳۹ سانتیمتر	۳۴
تصویر ۱۶-۲ : آویز تریبونی نقره ای سدهی اول تا دوم میلادی	۳۴

- تصویر ۱۷-۲ : مکشوفه از دیلمان و نیپور گل کمر از نهاوند دوره اشکانی ۳۵
- تصویر ۱۸-۲ : گل کمر طلا منتسب به دوره اشکانی مکشوفه از نهاوند..... ۳۵
- تصویر ۱۹-۲ ۳۶
- تصویر ۲۰-۲ ۳۷
- تصویر ۲۱-۲ : زنی از دوره اشکانی از پالمیر با سینه ریزها و موبند و دستبند برداشته از کتاب اشکانی ساسانی
گیریشمن ۳۷
- تصویر ۲۲-۲ : اوبال مکشوفه از هاترا منتسب به دوره اشکانی برداشته از کتاب اشکانی ساسانی گیریشمن
مجسمه ۳۸
- تصویر ۲۳-۲ : یک جفت آویز بوقلمونی سنجاق دار طلا مزبوط به دوران ساسانی طرح آویز و گوشواره با دو
زائده بته جقه ای ۴۲
- تصویر ۲۴-۲ : قش زن نقاشی موزاییک بیشاپور در حال نواختن چنگ (که النگو و باروبند دارد) برداشته از
کتاب اشکانی گیریشمن ۴۴
- تصویر ۲۵-۲ : نقش رقاصه با طوق و النگو بر روی کوزه مکشوفه در کلاردشت موجود در موزه ایران باستان
-دوره ساسانی ۴۵
- تصویر ۲۶-۲ : نقش پادشاه ساسانی بر بشقاب نقره که طوق دو رجه با دو آویز دارد ۴۶
- تصویر ۲۷-۲ : نقش پادشاه ساسانی در حال شکار با گردنبد مروارید ۴۶
- تصویر ۲۸-۲ : مجسمه ای از سنگ لاجورد که پادشاه ساسانی را با تاج بالدار و مار با گردنبد دو رجه و دو
آویز نشان می دهد. ۴۷
- تصویر ۲۹-۲ : مجسمه نیم تنه شاپور دوم از لعاب گچ و آهک با دو گونه گردنبد ۴۷
- تصویر ۳۰-۲ : توتم مفرغی کشف شده در لرستان پیش از میلاد محل نگهداری موزه رضا عباسی تهران ۴۹
- تصویر ۳۱-۲ : دستبند سیمین ایران باستان با نقش سر شیر ۵۵
- تصویر ۳۲-۲ : دستبندهای نقره ای - ایلام نو ۵۶

- تصویر ۲-۳۳: الگو طلا تابیده با مجسمه سر غزال با زینت حلقوی شکل ۷۶
- تصویر ۲-۳۴: الگو طلا ۷۶
- تصویر ۲-۳۵: الگو ۷۷
- تصویر ۲-۳۶: الگو ۷۷
- تصویر ۲-۳۷: الگو ۷۸
- تصویر ۲-۳۸: نقش حلقه صف هدیه آورندگان در تخت جمشید ۷۹
- تصویر ۲-۳۹: نقش حلقه در دست زنان هخامنشی بر روی بافته های پازیریک حدود ۴۰۰ سال قبل از میلاد
پارچه های دوره هخامنشی ۷۹
- تصویر ۲-۴۰: دستبند و بازوبند موزه بریتانیا ۸۰
- تصویر ۲-۴۱: دستبند و بازوبند موزه بریتانیا ۸۰
- تصویر ۲-۴۲: دستبند و بازوبند موزه بریتانیا ۸۱
- تصویر ۴-۱: نقوش در تخت جمشید دوره هخامنشی ۱۰۱
- تصویر ۴-۲: اسفنگس- انسان- گاو دروازه ملل- تخت جمشید دوره هخامنشی ۱۰۹
- تصویر ۴-۳: نقوش در تخت جمشید دوره هخامنشی ۱۱۳
- تصویر ۴-۴ ۱۲۷
- تصویر ۴-۵ ۱۲۹
- تصویر ۴-۶: اسب ۱۳۲
- تصویر ۴-۷: قوچ ۱۳۲
- تصویر ۴-۸: بز ۱۳۳
- تصویر ۴-۹: گوزن ۱۳۴
- تصویر ۴-۱۰: پلنگ ۱۳۴
- تصویر ۴-۱۱: عقرب ۱۳۴

- تصویر ۴-۱۲ : گراز..... ۱۳۵
- تصویر ۴-۱۳ : مار ۱۳۵
- تصویر ۴-۱۴ : گاو..... ۱۳۶
- تصویر ۴-۱۵ : شیر ۱۳۷
- تصویر ۴-۱۶ : پرندگان ۱۳۸
- تصویر ۴-۱۷ : موجود عاریتی..... ۱۳۹
- تصویر ۴-۱۸ : ریتون سیمین به شکل گاو زانو زده که جامی در دست دارد قدمت ۲۹۰۰ تا ۳۱۰۰ سال پیش از میلاد..... ۱۴۳
- تصویر ۴-۱۹ : گاو - مرد (اسفنکس)- ورودی دروازه ملل تخت جمشید ۱۴۴
- تصویر ۴-۲۰ : دهانه اسب، مفرغ - لرستان هزاره اول..... ۱۴۴
- تصویر ۴-۲۱ : بازوبند قدرت ۱۴۶
- تصویر ۴-۲۲ : نگهبان قابل اعتماد سر ستون - تخت جمشید - شیر دال..... ۱۴۶
- تصویر ۴-۲۳ : سر ستون - تخت جمشید با نقش گریفین - شیر دال..... ۱۴۸
- تصویر ۴-۲۴ : نقوش حلقه زرین ارجان - دوره ایلام - حدود ۸۰۰ قبل از میلاد..... ۱۵۲
- تصویر ۴-۲۵ : حلقه سیمین چغازنبیل مربوط به دوران حکومت اوتتاش گال - ۱۲۵۰ قبل از میلاد..... ۱۵۲
- تصویر ۴-۲۶ : آرامگاه مکشوفه در ارجان بهبهان..... ۱۵۳
- تصویر ۵-۱ : ۱۵۷
- تصویر ۵-۲ : النگو..... ۱۵۸
- تصویر ۵-۳ : ۱۵۹
- تصویر ۵-۴ : دست بند مفرغین از تول گیلان..... ۱۵۹
- تصویر ۵-۵ : خط میخی دستبند مفرغی ۱۶۳
- تصویر ۵-۶ : دستبند مفرغی مکشوفه از گورستان تول گیلان به خط میخی اوراتویی با نقوش زیکزاک ۱۶۳

- تصویر ۵-۷: گوشواره ۱۶۶
- تصویر ۵-۸: گردن بند ۱۶۷
- تصویر ۵-۹: گردن بند ۱۶۸
- تصویر ۵-۱۰: دست بند طلایی ۱۷۲
- تصویر ۵-۱۱: اشیاء کشف شده از کاوش های منطقه جوبجی رامهرمز ۱۷۹
- تصویر ۵-۱۲: لوح های تپه شمالی و جنوبی سیلک جواهرات و زیور آلات دوره چهارم ۱۸۲
- تصویر ۵-۱۳: دستبند زیویه مکشوفه از زیویه کردستان نیمه نخست هزارهی اول موزه ایران باستان ۱۸۳
- تصویر ۵-۱۴: مجسمه سفالین مکشوفه از شوش بلندی ۱۶ سانتیمتر و ۱۶/۵ سانتیمتر موزه لوور ۱۸۶
- تصویر ۵-۱۵: مجسمه برنزی زنی (الهه مادر) مکشوفه از پیروند کرمانشاه ۱۸۶
- تصویر ۵-۱۶: مجسمه سفالین از تورنگ تپه به بلندی ۱۸/۳ سانتیمتر فیلادلفیا ۱۸۶
- تصویر ۵-۱۷: لنگو طلا با دو سر شیر مکشوفه از زیویه موزه متروپولیتن، سده ۷ قبل از میلاد ۱۸۹
- تصویر ۵-۱۸: ۱۹۰
- تصویر ۵-۱۹: گردنبد طلا مکشوفه از زیویه با آویز چشمی شکل، موزه ایران ۱۹۱
- تصویر ۵-۲۰: قسمتی از گردنبد طلایی زیویه مرکب از سر قوچ ها موزه فیلادلفیا ۱۹۲
- تصویر ۵-۲۱: پلاک زرین، مکشوفه از زیویه کردستان قطر ۳۴/۵ شعاع ۱۴/۵ سانتیمتر موزه ایران ۱۹۳
- تصویر ۵-۲۲: پلاک طلای مکشوفه از زیویه با نقش سر دو شیر بالدار ۱۹۵
- تصویر ۵-۲۳: ۱۹۸
- تصویر ۵-۲۴: نمونه اشیا کشف شده از غار کلماکره- آثاری که از گنجینه ای بزرگ به جا ماند ۲۰۱
- تصویر ۵-۲۵: ۲۰۳
- تصویر ۵-۲۶: ۲۰۴
- تصویر ۵-۲۷: ۲۰۶
- تصویر ۵-۲۸: یافته های غار ۲۰۶

- تصویر ۵- ۲۹: گردنبندهای حلزونی مکشوفه از گیلان گردنبندی از نوع بدل چینی با نقش زیگزاک ۲۰۷
- تصویر ۵- ۳۰: گردنبند بدل چینی مکشوفه از گیلان ۲۰۸
- تصویر ۵- ۳۱: گردنبند طلا با آویز طلا با سیمهای نازک بر روی آویز ۲۰۹
- تصویر ۵- ۳۲: گردنبند بدل چینی با آویز طلای خوشه اناری ۲۱۰
- تصویر ۵- ۳۳: گردن آویز طلای مکشوفه از گیلان موزه ایران باستان ۲۱۱
- تصویر ۵- ۳۴: آویز طلای اناری مکشوفه از گیلان منتسب به هزارهی اول پیش از میلاد موزه ایران باستان ۲۱۲
- تصویر ۵- ۳۵: طلای خوشه اناری به درازای ۵/۲ مکشوفه از تپه چراغعلی گیلانن ۲۱۳
- تصویر ۵- ۳۶: دستبند طلای مکشوفه از گیلان ۲۱۴
- تصویر ۵- ۳۷: گردنبندی از طلا و عقیق جگری گیلان ۱۶۰۰ قبل از میلاد ۲۱۵
- تصویر ۶- ۱: دستبند کشف شده از عمارلو ۲۲۳
- تصویر ۶- ۲: دستبند کشف شده از عمارلو ۲۲۴
- تصویر ۶- ۳: دستبند کشف شده از شوش ۲۲۵
- تصویر ۶- ۴: گردنبند طلای دوره هخامنشی با نقش بز کوهی ۲۲۶
- تصویر ۶- ۵: یک جفت دستبند با نقش های بز کوهی ۲۲۷
- تصویر ۶- ۶: دستبند با دو قوچ ۲۲۸
- تصویر ۶- ۷: یک جفت دستبند با بزهای بالدار در انتها ۲۲۹
- تصویر ۶- ۸: یک جفت دستبند با سر شیر جفتی ۲۳۱
- تصویر ۶- ۹: دستبندی که به اردک ختم می شود ۲۳۲
- تصویر ۶- ۱۰: دستبندی که به شیرختم می شود ۲۳۴
- تصویر ۶- ۱۱: دستبندی که به اردک ختم می شود ۲۳۶
- تصویر ۶- ۱۲: دستبندی که در دو انتها به سر شیر ختم می شود ۲۳۷
- تصویر ۶- ۱۳: بازوبند پهلوانی با نقش شیر و جام زرین با نقش ازدهای دو سر ۲۳۸

- تصویر ۶- ۱۴ : تندیس زنی برهنه ۲۳۸
- تصویر ۶- ۱۵ : شیر طلایی انتهای بازو بند ۲۳۹
- تصویر ۶- ۱۶ : انتهای بازو بند ۲۴۰
- تصویر ۶- ۱۷ : دستبند ۲۴۱
- تصویر ۶- ۱۸ : دستبند ۲۴۱
- تصویر ۶- ۱۹ : دست بند قلم کاری شده ۲۴۲
- تصویر ۶- ۲۰ : دست بند قلم کاری شده ۲۴۲
- تصویر ۶- ۲۱ : دست بند ۲۴۳
- تصویر ۶- ۲۲ : دست بند قلم کاری شده ۲۴۴
- تصویر ۶- ۲۳ : دست بند مهره ریزی ۲۴۵
- تصویر ۶- ۲۴ : دست بند قلم کاری شده ۲۴۵
- تصویر ۶- ۲۵ : حلقه دست بند ۲۴۶
- تصویر ۶- ۲۶ : دست بند ۲۴۷
- تصویر ۶- ۲۷ : دست بند قلم کاری شده ۲۴۸
- تصویر ۶- ۲۸ : دست بند سبک طاقی شکل ۲۴۸
- تصویر ۶- ۲۹ : دست بند ۲۴۹
- تصویر ۶- ۳۰ : دست بند لوله ای ۲۴۹
- تصویر ۶- ۳۱ : بازو بند ۲۵۰

فصل اول

کلیات پژوهش

۱-۱- بیان مساله تحقیق

دستبند و بازوبند به عنوان یک شی هنری در هنر ایران بیش از اسلام از جایگاه ویژه ای برخوردار است و نمونه های متعددی از آنها با جنسیت های مس، مفرغ، طلا و نقره در اغلب موزه های داخل و خارج قابل مشاهده اند. شکل آنها متناسب با آناتومی مچ دست و بازو است. استفاده از دستبند و بازوبند به نسبت یکسان در میان مردان و زنان رایج بوده است این دو مصنوع از آغاز تاریخ تا زمان حاضر در اغلب نقاط دنیا و به اشکال گوناگونی قابل شناسایی است، حتی در دنیای امروز بسیاری از ورزشکاران، هنرمندان نیز به شیوه های گوناگون از مچ دست و بازوی خود برای طرحها و نقش های مختلف استفاده میکنند شاید مچ و بازو از جذابیت های خاصی برخوردار است که سبب شده است انسانها این دو عضو بدن را با هدفهای تزئینی مورد توجه قرار دهند همانگونه که امروز تزئین دست، مچ دست و بازو با روشهای نقاشی و تاتو تزئین میشود تزئین این دو عضو بدن به ویژه مچ دست به قدری اهمیت دارد که گروههای انسانی از کودکی و بعضی در سن پیری به آن توجه دارند و هر کس اتم از زن و مرد با توجه به امکانات و سلیقه خود از انواع مواد فلزی و غیر فلزی برای تزئین مچ دست با هدفهای مختلف استفاده می کنند و حتی در مواردی نیز بستن پدیده ای به مچ دست بیانگر هدفهای خاص فرهنگی و سیاسی است. افزون بر این سرانجام نهایی دستبندها به ساعتهای امروزی تغییر شکل داده است و این پژوهش با توجه به وجود دستبندها و بازوبندهای متعددی که از دوران پیش از اسلام (پیش از تاریخ ایلام آغاز دوران تاریخی) ماد و هخامنشی و پارت و ساسانی باقی مانده سعی دارد ضمن معرفی آنها به کیفیتهای طراحی و زیبایی شناسی مورد توجه قرار دهد.